

Aan de Raad van State

Postbus 20019
2500 EA Den Haag
Kneuterdijk 22
2514 EN Den Haag
Telefoon: 070-426 44 26
Fax: 070-365 13 80

REEDS DOORGEFAXT

RAAD VAN STATE	
INGEKOMEN	
10 MRT 2006	
ZAAKNR.	
AAN:	H2
BEHANDELD: DD:	PAR:

**Bezwaren tegen de procedure en vaststellingen uitslagen raadsverkiezing
Amsterdam en deelraden**

D.d. 9 maart 2006

Bij de verkiezingen in de Gemeente Amsterdam is gehandeld in strijd met de voorschriften en de bedoeling van het Kiesbesluit/Kieswet en zijn fundamentele en procedurele bezwaren geuit over de transparantie van de verkiezingen.

We nemen aan, dat de gemeente c.q. het Centraal Stembureau onze bezwaren ook ter kennis van de Raad van State zal brengen, maar dat is niet zeker, derhalve verzoeken wij u onze bezwaren in behandeling te nemen.

Referentie: www.net.info.nl/kies.htm

Op 9 maart 2006 werd door het Centraal Stembureau ten stadhuis van Amsterdam om 10u de uitslag van de raadsverkiezingen vastgesteld. Bij die zitting zijn diverse bezwaren ingediend, sommige van fundamentele aard, andere over de praktische uitvoering van de verkiezingen. Door de voorzitter van het Centraal Stembureau werden die bezwaren wel behandeld, maar als niet ter zake doende afgewezen en de uitslag vastgesteld. Nu is het verder aan de gemeenteraad om bij de behandeling van de geloofsbrieven de aangedragen punten te behandelen. De indieners van de bezwaren gaan middels dit schrijven (en indien nodig aanvullingen daarop) bij de Raad van State in beroep tegen de procedure en de beslissingen.

De volgende punten spelen:

- Het niet ophangen van de kieslijsten boven iedere stemmachine is strijdig met artikel J18-3 en J15-2 van het Kiesbesluit.
- Het alleen vermelden op het eerste computerscherm van het lijstnummer van een persoon (die geen lijstaanduiding of partij heeft) maakt het de kiezer praktisch onmogelijk op een persoon te stemmen, zoals in de Grondwet is vastgelegd. (o/m. lijst 25 Binnenstad)
- De bij de voorzitters van de stembureau's aangebrachte bezwaren zijn slechts in 2 van de 10 gevallen opgenomen in de processen verbaal en ter kennis gebracht van het centraal stembureau. Acht voorzitters, persoonlijk en onder getuigen aangesproken en met overhandiging van een schriftelijk bezwaar, hebben dit dus dat niet opgenomen in het proces verbaal.
- Burgers zijn uitgesloten van het aanwezig zijn van het afsluiten van de stemcomputer (art N9-1).
- Omdat de software van de stemmachines niet openbaar is, kan art J33-2a over het geheime karakter van de stemming niet worden nageleefd. Als de software niet openbaar en inzichtelijk is, dan kan er geen waarborg zijn dat de apparatuur de anonimiteit van de kiezer niet bedreigt.
- Hertelling is niet langer mogelijk.

De bezwaren zijn enerzijds fundamenteel, zo kan volgens computerdeskundige Ruben Bloemgarten de burger niet controleren in hoeverre de stemcomputers naar behoren functioneren of dat de daarbij gebruikte computercode mogelijkheid geeft tot fraude. Mogelijkheid tot hertelling is een vereiste voor de controle van het gehele stemproces, mocht hier onenigheid over bestaan, zoals nu het geval is met Amsterdam Anders/De Groenen die tevergeefs om een hertelling hebben gevraagd. In de huidige situatie is het zo dat een eenmaal gemaakte fout permanent in alle computerresultaten meegenomen wordt.

Ervaringen in de VS leren dat stemcomputers wel degelijk fraudegevoelig kunnen zijn en die niet achteraf aangetoond kan worden. Het protest van een kiezer, die in het stembureau in de Duif constateerde dat haar

stem al uitgevoerd was terwijl ze maar één keer gedrukt had, is ook niet in het proces verbaal opgenomen, feitelijk gezien was er waarschijnlijk sprake van "denderen" van het touchscreen.

Een zogenaamde paper-trail, waardoor de burger achteraf kan controleren of een fysieke hertelling kan aanvragen, ontbreekt. In Ierland is onder andere om deze redenen de in Nederland gebruikte stemcomputer afgekeurd. Ook bleek dat op stembureau 50, bij de afsluiting van de stemcomputer, de heer Bloemgarten niet aanwezig mocht zijn (overtreding N9-1 Kieswet) en er dus geen democratische controle of toetsing plaats kan vinden. De voorzitter van het Centrale Stembureau verwees de heer Bloemgarten en andere bezwaarmakenden naar de Tweede Kamer, en niet naar de Raad van State. De heer Sala werd wel heel duidelijk naar de Raad van State verwezen. Blijkbaar zijn er dus twee soorten bezwaren, iets wat niet uit de Kieswet of het Kiesbesluit volgt.

Leeg nummer

Ook het niet opnemen in het eerste scherm van de naam van de persoon of personen, die zich niet als kiesvereniging zich hebben aangemeld (voor 11 dec.) maar zich op persoonlijke titel kandidaat hebben gesteld (voor 23 januari) zoals de heer Bernard Frank (lijst 25) is fundamenteel onjuist. In de Grondwet staat tenslotte dat we over personen stemmen, niet over partijen. Op de papieren lijsten in het verleden was altijd sprake van b.v. Lijst Frank, maar omdat (zie praktische uitvoering Kiesbesluit hieronder) er niet bij iedere stemmachine goed zichtbaar was wie dan wel lijst 25 was (de persoon, niet de lijst) is kandidaat Frank dus duidelijk benadeeld. Hiermee worden natuurlijke personen, die zich kandidaat stellen, benadeeld en bijna onmogelijk gemaakt dat natuurlijke personen gelijkwaardig meedoen aan verkiezingen. In de zitting van het stembureau Binnenstad op 9 maart werden ook die bezwaren door de voorzitter, mevr. A. van der Stoel, als niet relevant bestempeld. Dit zou allemaal in overleg met de Kiesraad zo gedaan zijn, was haar verweer. Ook zou de Kiesraad 's morgens nog telefonisch hebben gezegd dat de uitvoering (art 15 en 18) correct was. Dat wordt door de bezwaarmakers dus bestreden.

Geen papieren lijsten boven de stemmachines

Ook het punt van het ophangen is eigenlijk heel fundamenteel, omdat ook hier de kwestie van stemmen op persoon of lijst speelt. Maar er is hier ook praktisch heel duidelijk sprake van overtreding van de artikelen in het Kiesbesluit. Het oordeel van het Centrale Stembureau was dus overhaast, men heeft de overhandigde argumenten niet gelezen of bestudeerd, de foto's niet bekeken, maar een vooraf opgestelde verklaring gegeven.

Referentie. :

*in het Kiesbesluit uit 1989 staat art J18lid 3: Bij elke stemmachine waarop de kiezer een stem uitbrengt op de wijze bedoeld in art. J14b, eerste lid onder b, wordt goed zichtbaar voor de kiezer een overzicht bevestigd van alle lijsten van kandidaten over wie de stemming moet geschieden.
:in het Kiesbesluit uit 1989 staat ook, art J15 lid2: Indien op een stemmachine wordt gestemd overeenkomstig de wijze art 14b-lid2, worden de lijsten van kandidaten over wie de stemming moet geschieden, bevestigd boven het stempaneel.*

Het is in een aantal gevallen duidelijk gebleken (en op 11 stembureau's geconstateerd en gemeld aan de voorzitter) dat de zaak niet in orde was, maar er zijn voldoende getuigen te vinden die zullen bevestigen dat dit nergens in Amsterdam correct is gebeurd. Foto's daarover staan op www.net.info.nl/kies.htm en ondersteunen de stelling, dat bovengenoemd artikel J18 lid 3 en J15 lid 2 van het vigerende Kiesbesluit niet is uitgevoerd. De lijsten waren soms wel ergens in de ruimte, soms op de gang, maar nooit bij en boven iedere stemmachine en nooit voor de "stemmende" kiezer leesbaar bij de machine.

Volgens Mr. A.P. Krijnen, juridisch medewerker van de Kiesraad is (per e-mail dd 7 maart 17.51) inderdaad sprake van niet-naleving van het Kiesbesluit. Hij vond de overtreding overigens niet zodanig, dat ongeldigverklaring zou moeten volgen, maar wist op dat moment ook niet dat de heer Bernard Frank hiermee als kandidaat benadeeld is.

Nu **besloot** de voorzitter van het Centraal Stembureau, sprekend op 9 maart, bij de behandeling van maar 2 per proces verbaal van de stembureau's binnengekomen klachten (de overige 8 bezwaren werden dus abusievelijk dan wel opzettelijk niet gemeld) en zonder eerst de heer Sala de gelegenheid te geven zijn ook ter plekke schriftelijk ingediende klacht toe te lichten, **dat er GEEN sprake was van niet naleven van het Kiesbesluit.** (Een en ander staat op video). Volgens hem was het feit, dat wel ergens in of rond het stembureau die lijsten hingen, voldoende om te voldoen aan de vereisten. Daar is door de heer Sala heel duidelijk alsnog bezwaar tegen gemaakt. Ook daarvan zijn video-opnames.

Dat dit niet naleven van de voorschriften ook voor kandidaten nadelig kan uitpakken, blijkt onder meer uit het feit dat lijst 25 (Bernard Frank) van de Deelraad Centrum alleen met een nummer op het computerscherm stond, de normale "lijst xyz" vermelding stond er niet. Op zich dus ook een apart punt van bezwaar, maar het maakt ook goed duidelijk dat nu de kiezer dus niet kon weten wie er achter lijst 25 stond.

Uitvoering taak voorzitters stembureau's

Op de volgende stembureau's in Amsterdam zijn schriftelijk bezwaren over de lijsten ingediend door de heer L. Sala. Namelijk in stemdistrict 1,2, 26,27,28, 38,39,42, 48,49 (onder meer voorzitters Exalto, Stok, Zandwijk (wel ingediend), Selders, Shermin, van Oostende, Fluri, de Kock, Haasnoot, Coumon (wel ingediend)). Slechts de stembureau's 39 en 42 hebben dit in hun proces-verbaal opgenomen. Dit verzoek is heel duidelijk gedaan aan de voorzitters, is ook door hen toegezegd, onder getuigen (meestal de naastzittende lid). Dit komt er dus op neer, dat opzettelijk de wettelijke plicht van de stembureau voorzitters is veronachtzaamd. Bij stembureau 50 is de heer Bloemgarten weggestuurd bij het afsluiten van de stemmachine, waardoor dat achter gesloten deuren heeft plaatsgevonden. Overigens wil de gemeente de namen van de voorzitters niet formeel vrijgeven.

Door deze omissies en bezwaren zijn volgens de ondergetekenden, de verkiezingen dus in strijd met de Kieswet en het Kiesbesluit en zouden daarom door het Centraal Stembureau Amsterdam op 9 maart ongeldig verklaard hebben moeten worden. Aan het presidium van de Raad is dit ook op 9 maart medegedeeld. Nu is het aan de Raad om bij de bespreking van de geloofsbrieven op 15 en 16 maart hier alsnog een duidelijke beslissing over te nemen.

Toch menen bezwaarden zich nu reeds tot de Raad van State te wenden, aangezien de voorzitter van het Centraal Stembureau onvoldoende duidelijk heeft gemaakt, dat het stembureau de bezwaren dient door te sturen. Slechts is opgemerkt dat de heer Sala zelf zich tot de Raad van State moest wenden.

Ir. Luc H.D.J. Sala, Nw Achtergracht 86, 1018 XC Amsterdam geb 13-12-1949

Tel. 0654987876 email sala@dealerinfo.nl

Bernard F.C. Frank (lijsttrekker lijst 25) Palmgracht 45, 1015 HK Amsterdam 0624685285 geb. 4-06-1943 bernardfrank@tiscali.nl

Ruben V. Bloemgarten, Haarlemmerplein 8h, 1013 HS Amsterdam geb. 17-10-1975

Axel M. Roest, Haarlemmerplein 8-II, 1013 HS Amsterdam geb 25-08-1966

Bestuursdienst Amsterdam	
Directie :	J B
Datum in :	13-03-2006
Reg.nr. :	2006/2083
Class. nr. :	07.224
Beh. ambt.:	
van BM / Weth.:	
☒	ter kennisname
☒	ter verdere beh./DPS
☐	om advies
☒	DPS
☐	
☐	
datum verz.:	
naar DIV dd.:	

RAAD DER GEMEENTE AMSTERDAM
 Postbus 202
 1000 AE AMSTERDAM

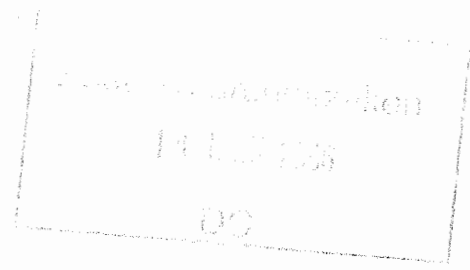
Datum
 10 maart 2006

Ons nummer
 200601874/1/H2

Uw kenmerk

Onderwerp
 SALA, L.H.D.J. E.A./RAAD
 AMSTERDAM
 KIESWET

Behandelend ambtenaar
 M.E. Walsmit
 070-4264568

Bij de Afdeling is een beroepschrift binnengekomen. Dit beroep is ingesteld door L.H.D.J. SALA E.A..

Niet de Afdeling, maar u bent, gelet op artikel V4, eerste lid, van de Kieswet bevoegd van het beroep kennis te nemen.
 U ontvangt daarom de stukken ter verdere afhandeling.
 De indiener is van deze doorzending in kennis gesteld.

Hoogachtend,

de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak,
 voor deze,

mr. M.P. Glerum
 unithoofd